

УДК 658.14/.17(477)

IMPROVING THE MECHANISM OF ORGANIZATIONAL ENSURING THE FINANCIAL SECURITY OF BUSINESS ENTITIES**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА****Yeletskykh S.Ya. / Єлецьких С.Я.***Associate professor in Economics, prof. / д.е.н., проф.*

ORCID: 0000-0002-8709-0496

Borysova S.Ye. / Борисова С.Є.*Associate professor in Economics, as. prof. / д.е.н., доц.*

ORCID: 0000-0001-6521-0410

Kruk O.M. / Крук О.М.*PhD in Economics, as. prof. / к.е.н., доц.*

ORCID: 0000-0002-5659-6603

*Donbas State Engineering Academy,**Kramatorsk, Akademichna, 72, 84313, Ukraine**Донбаська державна машинобудівна академія,**Краматорськ, Академічна, 72, 84313, Україна*

Анотація. Запропоновано механізм організаційного забезпечення фінансової безпеки підприємств з урахуванням критерію фінансового ресурсозбереження передбачає досягнення цільового рівня фінансової складової економічної безпеки, визначення прогнозних параметрів зовнішнього середовища та їх впливу на рівень фінансової безпеки, що надає змогу в подальшому створювати «оптимістичний» та «песимістичний» сценарії розвитку подій на підприємстві.

Ключові слова: механізм, економічна безпека, фінансова складова, організаційна складова, фінансове ресурсозбереження.

Abstract. The proposed mechanism for the organizational provision of financial security of enterprises, taking into account the criterion of financial resource conservation, involves achieving the target level of the financial component of economic security, determining the forecast parameters of the external environment and their impact on the level of financial security, which makes it possible to create "optimistic" and "pessimistic" scenarios of the development of events in the future at the enterprise.

Keywords: mechanism, economic security, financial component, organizational component, financial resource conservation.

Вступ.

Забезпечення фінансової безпеки – складний, багаторівневий процес, головною його проблемою є відсутність єдиного підходу щодо створення механізму, який дозволить вчасно виявляти загрози, ризики щодо діяльності підприємств та створювати умови якісного та безпечного існування. У сучасних умовах побудова механізму фінансової безпеки залежить від визначення його концепції, розробки та обґрунтування його теоретичних основ.

Основний текст.

З метою розробки власної концепції механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства розглянемо підходи провідних вчених-економістів стосовно вказаного питання. Так, Автором Ю.М. Петренко «Обґрунтовано, що всі ризики і загрози, які впливають на ФБП (фінансову безпеку підприємств), залежать від фінансових інтересів стейкхолдерів. Реалізація і втілення

зазначених інтересів забезпечується за допомогою вхідних та вихідних потоків ресурсів (в тому числі фінансових), які генеруються на основі КСВ (корпоративної соціальної відповідальності) у процесі діяльності підприємств» [1, с. 7]. Погоджуємось із думкою автора, але забезпечення фінансових інтересів стейкхолдерів вважатимемо вторинним, воно є залежним від правильної координації грошових потоків. В.І. Фучеджи «Обґрунтовано, що основним каналом реалізації системи управління фінансової безпеки є підсистема антикризового фінансового управління суб'єктами підприємництва» [2, с. 6]. Вказана система управління фінансовою безпекою є найбільш вдалою та може бути взятою за основу, але все ж потребує подальшого вивчення чинників, що призводять до кризи діяльності підприємства.

К.С. Тимощенко зазначає, що «Удосконалення організаційного забезпечення фінансового механізму фінансової безпеки суб'єктів підприємництва може ґрунтуватись на використанні теоретичної моделі мережі взаємодій керівних органів, що створена із врахуванням системності самого механізму, з використанням ієрархії завдань його функціонування (змінної у різних конкретно-економічних умовах), розподілом завдань та функцій механізму між керівними органами різних рівнів відповідальності» [3, с. 200-201], також, автор пропонує систему стратагем управління рівнем фінансової безпеки суб'єкта підприємництва. Звичайно, що визначення ієрархії завдань керівних органів є вкрай важливим для кожного підприємства, але для фінансової безпеки вирішальне значення мають інші фактори.

На думку О.В. Малик: «Головною метою стратегії управління фінансовою безпекою є максимізація його ринкової вартості та підвищення ефективності фінансової діяльності за умов зниження рівнів ризиків. Вона досягається шляхом конкретизації цілей з урахуванням завдань та особливостей майбутнього фінансового розвитку підприємства» [4, с. 154 – 155].

Погоджуємося з Малик О.В. стосовно основних положень механізму досягнення фінансової безпеки, але, на нашу думку, автором не враховано всі аспекти зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на рівень фінансової безпеки.

М.Я. Лотоцький розглядає взаємозв'язок капіталізації та фінансової безпеки підприємства. На нашу думку, процеси капіталізації є важливими, але вони є вже результатом ефективного управління грошовими ресурсами, до того ж автор у своєму дослідженні зазначає, що «...джерелом капіталізації підприємства є його ресурси та здатність їх використання таким чином, щоб створювати нову вартість. Забезпечення фінансової безпеки в процесі фундаментальної капіталізації доцільно здійснювати на етапі перетворення фінансових ресурсів на капітал. На стадії формування капіталу ключовими аспектами фінансової безпеки є: оптимізація структури та вартості капіталу, раціоналізація розподілу фінансових ресурсів у капітальні та оборотні активи» [5, с. 6].

Враховуючи вищевикладене, у загальному вигляді автором розроблена концепція фінансової безпеки з урахуванням критерію фінансового ресурсозбереження та відображена на рис. 1

З метою створення механізму фінансової безпеки з урахуванням критерію фінансового ресурсозбереження виділено три рівні суб'єкта фінансової безпеки підприємства: 1 рівень - Фінансовий відділ, Планово-економічний відділ, до їх функцій належать наступні: збір та обробка інформації; 2 рівень - Служба економічної безпеки або внутрішнього аудиту - Перевірка та контроль фінансової діяльності підприємства; 3 рівень - Керівники та власники суб'єктів господарювання - Прийняття управлінських рішень.

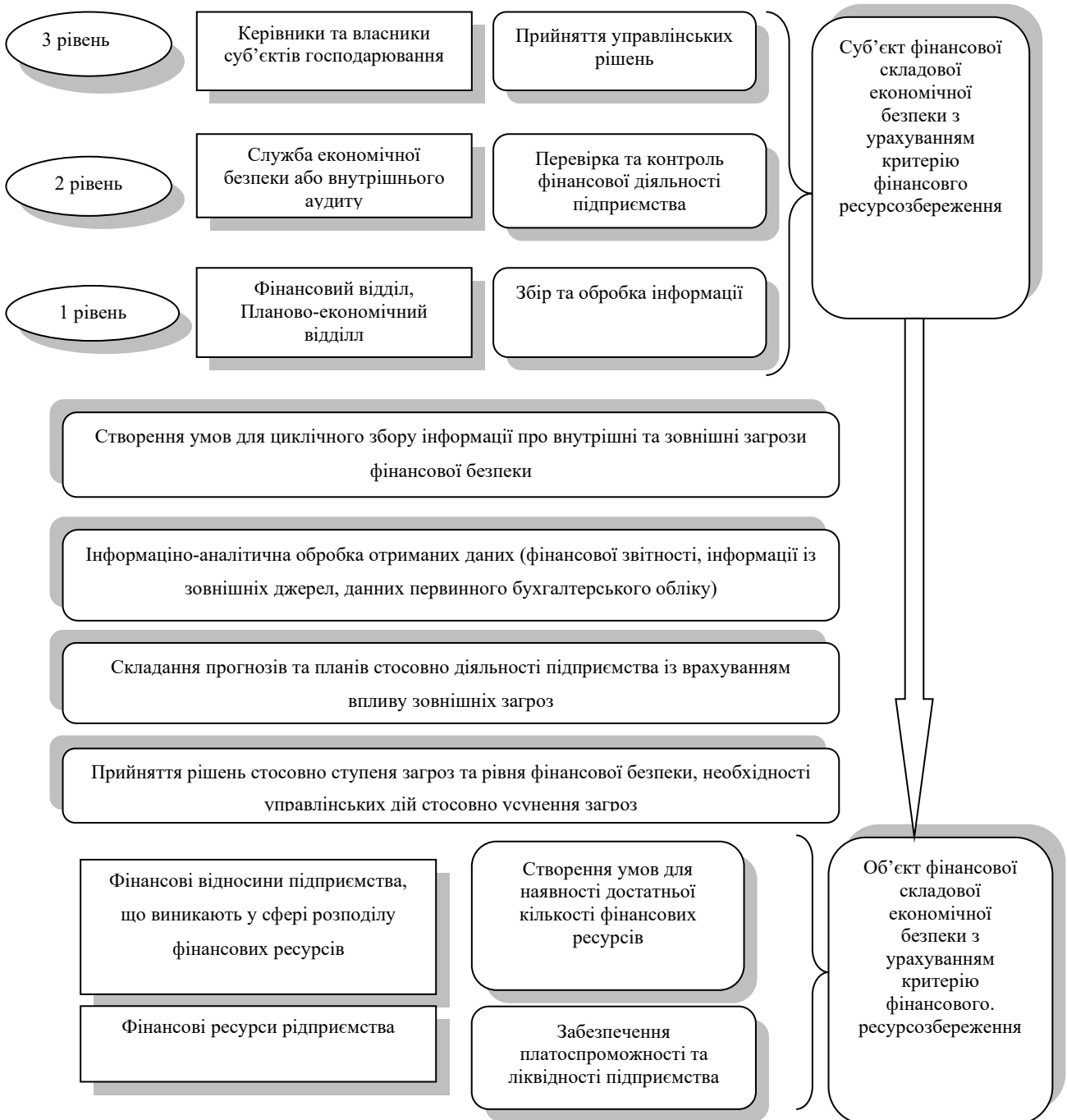

Рис. 1. Механізм організаційного забезпечення фінансової безпеки підприємства з урахуванням критерію фінансового ресурсозбереження

(Джерело: розроблено авторами на основі [1-5])

З метою створення механізму фінансової безпеки складової економічної безпеки підприємства з урахуванням критерію фінансового ресурсозбереження об'єктом будемо вважати: фінансові відносини підприємства, що виникають у сфері розподілу фінансових ресурсів та фінансові ресурси підприємства.

Висновки.

Таким чином, запропонований механізм фінансової безпеки підприємств з урахуванням критерію фінансового ресурсозбереження передбачає досягнення цільового рівня фінансової складової економічної безпеки, визначення прогностичних параметрів зовнішнього середовища та їх впливу на рівень фінансової безпеки, що надає змогу в подальшому створювати «оптимістичний» та «песимістичний» сценарії розвитку подій на підприємстві.

Література:

1. Петренко Ю.М. Фінансова безпека підприємств на основі розвитку принципів корпоративного управління: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 Суми, 2013. 22 с.
2. Фучеджи В.І. Управління фінансовою безпекою суб'єктів підприємництва України: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 Одеса, 2014. 22 с.
3. Тимощенко К.С. Фінансовий механізм фінансової безпеки суб'єктів підприємництва: дис. канд. екон. наук: 08.00.08. Дніпропетровськ, 2015. 310 с.
4. Малик О.В. Формування механізму управління фінансовою безпекою підприємства: дис. канд. екон. наук : 08.00.04. Хмельницький, 2015. 263 с.
5. Лотоцький М.Я. Капіталізація в системі фінансової безпеки підприємств України: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. Чернігів, 2016. 20 с.

Тези підготовлені в рамках виконання держбюджетної науково-дослідної роботи «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах.

*Formation of the mechanism of strengthening competitive positions of national economic systems in global, regional and local measurements»
(№ держреєстрації в УкрІНТЕІ. - 0122U201034, 2022-2024)*

Тези відправлені: 04.03.2024 р.

© Єлецьких С.Я., Борисова С.Є., Крук О.М.